

Рекомендації по роботі з агресивними підлітками:

1. Демонструвати модель неагресивної поведінки.
2. Ніколи не дозволяти собі образити їх, здобувачів освіти, в діалозі. Не використовуйте жаргонні і лайливі слова – це не дасть підліткам права ображати Вас і не демонструвати в поведінці все, на що вони здатні.
3. Спілкуватися на рівних, але не впадати в залежність від них.
4. У відкриту боротьбу не вступати так як це може зіпсувати відносини.
5. Обговорюйте поведінку тільки після заспокоєння, один на один.
6. Підлітки можуть бути мстивими, іноді роками чекають, щоб помститися, тому краще не відкидати різноманітність поведінки підлітка і бути готовим до різного.
7. З'ясуйте, як виникає агресивна поведінка і яке можливе рішення. (Наприклад: «Ім'я ..., ти засмутився, тому що ... ? Ти можеш переживати, ... і тим не менш, у тебе немає права ображати інших. Що потрібно зробити, щоб ти заспокоївся і при цьому ні на кого не нападав?». Пропонуйте щось своє тільки на додаток до сказаного.
8. Нехай за щось відповідає в закладі освіти. Слід навчати брати на себе відповідальність, але не одразу, а поступово.
9. Перед більш сильними можуть проявляти покірність, зі слабкими –агресивні. Необхідно розуміти цей механізм, в роботі враховувати це і не дати собі образитися на дрібниці на нього.
10. Не можна погрожувати і шантажувати, так як в якийсь момент це перестане діяти і Ви будете непереконливі і безсилі.
11. «Войовничість» дитини можна заспокоїти своїм спокоєм.
12. Свій поганий настрій не розряджати на ньому.
13. Знайти привід похвалити його, особливо це добре через деякий час після конфлікту. Дитина переконається, що претензії були до його вчинку, а не до особистості в цілому.

14. Допомогти підлітку знайти легальний спосіб вираження агресії, розповісти про свій досвід, але не повчати.